

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
ADLIYA VAZIRLIGIDA
DAVLAT RO'YXATIDAN O'TKAZILDI
RO'YXAT RAQAMI: 2117-2
2025 - yil 05 - Fevral

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI VAZIRINING
BUYRUG'I

**“5 – 9-sinf o‘quvchilarining bilimlari sifatini nazorat qilishning
reyting tizimi to‘g‘risidagi nizomni tasdiqlash haqida”gi qarorga
o‘zgartirish va qo‘shimchalar kiritish to‘g‘risida**

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 21-dekabrdagi PF–269-son “Yangi O‘zbekiston ma’muriy islohotlarini amalga oshirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi va 2023-yil 26-maydagi PF–79-son “Maktabgacha va maktab ta’limi vazirligi hamda uning tizimidagi tashkilotlar faoliyatini samarali tashkil etish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi farmonlariga muvofiq **buyuraman:**

1. O‘zbekiston Respublikasi Xalq ta’limi vazirligi hamda Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Davlat test markazining 2010-yil 8-iyundagi 23, 11/QQ-son “5 – 9-sinf o‘quvchilarining bilimlari sifatini nazorat qilishning reyting tizimi to‘g‘risidagi nizomni tasdiqlash haqida”gi qarorga (ro‘yxat raqami 2117, 2010-yil 25-iyun) (O‘zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to‘plami, 2010-y., 26-27-son, 215-modda) ilovaga muvofiq o‘zgartirish va qo‘shimchalar kiritilsin.

2. Mazkur buyruq rasmiy e‘lon qilingan kundan e‘tiboran kuchga kiradi.

Vazir
04-Fevral 2025-yil
1-mh-son

UMAROVA XILOLA
UKTAMOVNA

O'zbekiston Respublikasi maktabgacha va maktab ta'limi
vazirining 2025-yil 4-fevraldagi 1-mh-son buyrug'iga
ILOVA

**“5 – 9-sinf o'quvchilarining bilimlari sifatini nazorat qilishning
reyting tizimi to'g'risidagi nizomni tasdiqlash haqida”gi qarorga
kiritilayotgan o'zgartirish va qo'shimchalar**

1. Buyruqda:

1) buyruqning nomidagi “5 – 9-sinf” degan so'zlar “5 – 11-sinf” degan so'zlar bilan almashtirilsin;

2) buyruqning muqaddimasidagi “Ta'lim to'g'risida”gi (O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Axborotnomasi, 1997-y., 9-son, 225-modda) va “Kadrlar tayyorlash milliy dasturi to'g'risida”gi (O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Axborotnomasi, 1997-y., 11-12-son, 295-modda) qonunlariga” degan so'zlar “Ta'lim to'g'risida”gi Qonuni, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 26-maydagi PF-79-son “Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi hamda uning tizimidagi tashkilotlar faoliyatini samarali tashkil etish chora-tadbirlari to'g'risida”gi Farmoni” degan so'zlar bilan almashtirilsin;

3) 1-banddagi “5 – 9-sinf” degan so'zlar “5 – 11-sinf” degan so'zlar bilan almashtirilsin.

2. Nizomda:

1) nizomning nomidagi “5 – 9-sinf” degan so'zlar “5 – 11-sinf” degan so'zlar bilan almashtirilsin;

2) nizomning muqaddimasi quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“Mazkur Nizom davlat umumiy o'rta ta'lim muassasalarida (bundan buyon matnda umumiy o'rta ta'lim muassasalari deb yuritiladi) 5 – 11-sinf o'quvchilarining bilimlarini baholash va ularning reytingini aniqlash tartibini belgilaydi.”;

3) 1-band quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“1. Umumiy o'rta ta'lim muassasalarida 5 – 11-sinf o'quvchilarining (bundan buyon matnda o'quvchilar deb yuritiladi) bilimlari sifatini nazorat qilishning reyting tizimi (bundan buyon matnda reyting tizimi deb yuritiladi) Umumiy o'rta ta'lim davlat ta'lim standartining (bundan buyon matnda Davlat ta'lim standarti deb yuritiladi) tarkibiy qismi hisoblanadi.”;

4) 6-bandning oltinchi xatboshisidagi “O‘zbekiston Respublikasi Xalq ta’limi vazirligining” degan so‘zlar “O‘zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab vazirligining (bundan buyon matnda vazirlik deb yuritiladi)” degan so‘zlar bilan almashtirilsin;

5) quyidagi mazmundagi 6¹-band bilan to‘ldirilsin:

“6¹. Umumiy o‘rta ta’lim muassasalarida o‘quvchilarning bilimi formativ va summativ usullarda ham baholanishi mumkin.

Formativ baholash – dars mashg‘ulotlari davomida o‘quvchilar faoliyatini kuzatish hamda ularning bilim va ko‘nikmalarini o‘lchash hamda natijani yaxshilash uchun ko‘rsatmalar berish jarayoni hisoblanadi.

Summativ baholash – ta’lim jarayonining muayyan bir davri (chorak, yarim yil yoki o‘quv yili) yoki bosqich (o‘quv fanining bob, bo‘limi) yakunida o‘quvchining o‘zlashtirgan bilimi va amaliy ko‘nikma darajasini o‘qituvchi va vazirlik tomonidan aniqlash va baholash usuli hisoblanadi.

O‘quvchilarning bilimini formativ va summativ usullarda baholash joriy etiladigan umumiy o‘rta ta’lim muassasalari ro‘yxati vazirlik tomonidan tasdiqlanadi.”;

6) quyidagi mazmundagi IV¹-bob bilan to‘ldirilsin:

“IV¹. Umumiy o‘rta ta’lim muassasalarida o‘quvchilarning bilimini formativ va summativ usullarda baholash

18¹. Formativ baholash mezonlari o‘quv fanining xususiyatlari va unga ajratilgan soatlardan kelib chiqib, o‘qituvchi tomonidan mustaqil belgilanadi.

Formativ baho bir chorak (o‘quv reja asosida o‘quv fanlariga ajratilgan haftalik soat sonidan kelib chiqib, yarim yillik va yillik bo‘lishi mumkin) davomida 1 balldan 10 ballgacha qo‘yib borilgan ballarning o‘rta arifmetigidan shakllantiriladi.

Har bir o‘quvchi bir chorak davomida (yarim yillik, yillik) kamida 4 marta o‘qituvchi tomonidan formativ baholanishi kerak.

18². Summativ baholash bob bo‘yicha summativ baholash hamda chorak bo‘yicha summativ baholashni o‘z ichiga oladi.

Har bir o‘quv fani bo‘yicha summativ baholash uchun test topshiriqlari shakli (o‘quv fani mazmuni, tarkibi, savollar soni, topshiriqlar turi, vaqt me‘yorlari) vazirlik tomonidan belgilanadi.

18³. Bob va chorak bo'yicha summativ baholash uchun nazorat materiallari va ularning spetsifikatsiyalari, sillabuslari va baholash mezonlari vazirlik tomonidan umumiy o'rta ta'lim muassasalariga har o'quv yili davomida taqdim etiladi.

Bunda, vazirlik tomonidan o'quvchilar uchun nazorat materiallari va o'qituvchilar uchun baholash mezonlari e-maktab elektron jurnaliga joylashtiriladi.

O'qituvchilar baholash jarayonlarini o'tkazish vaqtida nazorat materiallariga baholash mezonlaridan chiqmagan holda yangi nazorat materiallarini yaratish, berilgan nazorat materiallariga o'zgartirishlar kiritishi mumkin.

18⁴. Bob bo'yicha summativ baholash o'quvchining o'quv fanlari bobi hamda bo'limlarining o'zlashtirish darajasini aniqlash va baholash usuli hisoblanadi.

Bob bo'yicha summativ baholash jarayoni o'quv rejasi asosida o'quv fanlariga ajratilgan haftalik soatdan kelib chiqib, 1 martadan 3 martagacha o'tkazilishi mumkin (haftasiga 1-2 soatgacha ajratilgan o'quv fanlari bo'yicha 1 marta, 3-4 soatgacha ajratilgan o'quv fanlari uchun 2 marta, 5 va undan ortiq soat ajratilgan o'quv fanlari uchun 3 marta). Bob bo'yicha summativ baholashga barcha turdagi yozma ishlar, amaliy ish, laboratoriya ishi, loyiha ishi, ijodiy ish, og'zaki javob talab etuvchi topshiriqlar kiradi.

18⁵. Chorak bo'yicha summativ baholash o'quvchining o'zlashtirgan bilim hamda amaliy ko'nikmasi darajasini aniqlash va baholash usuli hisoblanib, har chorak yakunida o'tkaziladi.

Chorak bo'yicha summativ baholash o'quv fanlari uchun ajratilgan haftalik soatlardan kelib chiqib (har chorakda, yarim yilda, bir o'quv yilida bir marotaba) o'tkaziladi. Bunda, bitta sinfda bir o'quv kuni mobaynida 3 ta o'quv fanlaridan ko'p bo'lmagan holda baholash o'tkaziladi.

Chorak bo'yicha summativ baholash jarayonlari markazlashgan holda belgilangan o'quv fanlaridan vazirlik tomonidan yozma yoki kompyuterda o'tkazilishi mumkin.

18⁶. O'quvchining choraklik bahosi (maksimal 100 ball) quyidagicha shakllanadi:

10 ball chorak davomida formativ baholash (o'qituvchi tomonidan baholanadi);

50 ball chorak davomidagi bob bo'yicha summativ baholash (o'qituvchi tomonidan baholanadi);

40 ball chorak oxirida chorak bo'yicha summativ baholash (o'qituvchi yoki vazirlik tomonidan baholanadi).

18⁷. O'quvchining o'quv yili davomida to'plagan ballari quyidagi taqsimot asosida baho shakliga o'tkaziladi (konvertatsiya qilinadi):

86-100	5	a'lo
66-85	4	yaxshi
30-65	3	qoniqarli
0-29	2	qoniqarsiz

18⁸. Summativ baholashni o'tkazish jarayonida o'quvchilarning auditoriyadan chiqishi, bir-biri bilan gaplashishi, o'zga o'quvchining ishini ko'chirishi, o'zi bilan darsliklar, o'quv-uslubiy qo'llanmalar, lug'atlar, ma'lumotnomalar va boshqa adabiyotlar, konspektlar, elektron va qog'oz shakldagi shpargalkalar, kalkulyatorlar, aloqa vositalari (shu jumladan, uyali aloqa vositasi), audio-, foto- va video-yozuv qurilmalari hamda boshqa axborot-kommunikatsiya vositalarini olib kirishi va ulardan foydalanishi taqiqlanadi.

Fanning xususiyatidan kelib chiqib, summativ baholash jarayonini o'tkazishda tegishli fan bo'yicha mas'ul pedagog tomonidan kalkulyatordan foydalanishga nisbatan istisnalar belgilanishi mumkin.

18⁹. Summativ baholash jarayonida qatnasha olmagan yoki 30 foizdan past natija qayd etgan o'quvchilar uchun quyidagi hollarda qayta topshirish jarayonlarida ishtirok etishga yo'l qo'yiladi:

uzrli sabablarga ko'ra (o'quvchining yoki yaqin qarindoshining betoblighi (tibbiy ma'lumotnoma asosida), yo'l-transport hodisasi, yaqin qarindoshining vafoti, yaqin qarindoshining nikoh tuzishi, respublika yoki xalqaro olimpiada va tanlovlarda umumiy o'rta ta'lim muassasasi nomidan ishtirok etganligi, O'zbekiston Respublikasidan tashqarida bo'lishi sababli) summativ baholashda qatnashmagan o'quvchilarga qayta topshirishda ularning olgan ballari qo'yiladi;

uzrsiz sabablarga ko'ra summativ baholashda qatnashmagan, ushbu Nizomning 18⁸-bandi birinchi xatboshisida ko'rsatilgan talablarni buzgan yoki summativ baholashda 30 foizdan past natija qayd etgan o'quvchilarning maksimal bali 65 foizdan oshmagan holda baholanadi.”.